

23. november 2020

Samlenotat: Implementering af EU-instrument til understøttelse af nationale lønkompensationsordninger (SURE)

KOM(2020) 754

1. Resume

Kommissionen har 16. november 2020 fremsat forslag til implementerende retsakt om lån til Irland under EU-instrument til finansiel assistance til nationale lønkompensationsordninger mv. (SURE). Lånene til Irland udgør knap 2,5 mia. euro, og vil medføre, at det samlede udlån under instrumentet i alt udgør ca. 90,3 mia. euro af en samlet pulje på 100 mia. euro.

Forslaget vedtages af Rådet med kvalificeret flertal. EU-landene ventes at støtte forslaget. Fra dansk side vil man ligeledes kunne tilslutte sig den enighed, der kan opnås om forslaget. Der ventes rådgodkendelse i november eller december 2020.

Der henvises i øvrigt til samlenotater om SURE forelagt Folketingets Europaudvalg, herunder samlenotat vedr. forhandlingsoplæg i Europaudvalget 6. april forud for udvidet eurogruppe 7. april 2020 og samlenotat vedr. ECOFIN 19. maj 2020. Desuden henvises til samlenotater om implementerende retsakter om lån til konkrete EU-lande under SURE samt skriftlige orienteringer oversendt 17. september 2020 og 22. oktober 2020.

2. Baggrund

EU-landene vedtog 19. maj 2020 i lyset af COVID-19-krisen et nyt EU-finansieringsinstrument til at yde finansiel assistance til EU-lande, som er økonomisk udfordret i lyset af COVID-19-krisen, mhp. at understøtte nationale ordninger mod ledighed såsom lønkompensationsordninger o.l. tiltag ("Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency" – SURE).¹

Nationale lønkompensationsordninger kan antage flere former og er generelt offentlige programmer med tildeling af statslige midler, som tillader virksomheder, der oplever økonomiske problemer, midlertidigt at reducere deres ansattes arbejdstimer og stadig betale de ansatte for de timer, der ikke arbejdes.

Et EU-land kan anmode om finansiel assistance under SURE, hvis landets faktiske og mulige offentlige udgifter er steget pludseligt og betydeligt efter 1. februar 2020 som en direkte følge af vedtagelsen af nationale lønkompensationsordninger o.l. til at adressere økonomiske og sociale konsekvenser af COVID-19. Hidtil er vedtaget

¹ Link til forordning om SURE vedtaget 19. maj 2020: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?qid=1589957881511&uri=CELEX:32020R0672>.

støtte gennem instrumentet til 17 EU-lande, *jf. bilag 1*. Der henvises i øvrigt til samlenotater om implementerende retsakter under SURE og skriftlige orienteringer herom oversendt hhv. 17. september 2020 og 22. oktober 2020.

Den finansielle assistance under SURE kan udgøre op til 100 mia. euro for EU-landene samlet set. Assistanzen tager form af lån til EU-lande på favorable vilkår og bliver tilvejebragt af Kommissionen ved optagelse af lån på kapitalmarkeder mv. (udstedelse af obligationer mv.) med sikkerhed i garantier fra EU-budgettet og i nationale garantier fra hvert EU-land til EU-budgettet. De nationale garantier udgør tilsammen 25 mia. euro. Danmarks nationale garanti til EU-budgettet udgør ca. 2,3 pct. af 25 mia. euro, dvs. ca. 0,575 mia. euro (ca. 4,3 mia. kr.).

I SURE-forordningen er der fastlagt regler for fordelingen af den finansielle assistance på EU-landene. Det indebærer, at de tre modtagerlande med den største andel af den samlede finansielle assistance ikke tilsammen kan have en andel, som overstiger 60 pct. af den samlede finansielle assistance på op til 100 mia. euro. Det skal sikre, at den finansielle assistance ikke i for høj grad koncentrerer på nogle få og store lande.

Af forordningen fremgår derudover, at det lægges til grund, at EU-lande, som modtager finansiell assistance under SURE, respekterer EU's grundlæggende rettigheder. Det omfatter også enhver form for diskrimination. Kommissionen skal gennemgå de tiltag, som lånene finansierer mhp. at sikre, at disse ikke er i strid med EU's grundlæggende rettigheder.

Det bemærkes, at SURE-forordningen ikke muliggør suspendering af midler, hvis modtagerlandet ikke efterlever retsstatsprincipper.

3. Formål og indhold

Kommissionen har 16. november 2020 under SURE-instrumentet fremsat forslag til implementerende retsakt om lån til Irland på knap 2,5 mia. euro.² Modtagerlande ventes generelt at kunne opnå finansiering via SURE-lånene på mere attraktive vilkår, end de vil kunne på egen hånd.

Forslaget indebærer, at Irland kan anvende SURE-lån finansiering af en national midlertidig lønkompensationsordning etableret i lyset af COVID-19.

Den implementerende retsakt fastlægger rammerne for finansiell assistance. SURE-lånet til Irland har en gennemsnitlig løbetid på højst 15 år og vil blive udbetalt i rater. Lånet er til rådighed for udbetaling i en periode på 18 måneder fra vedtagelsen af de implementerende retsakter, og renten for lånene svarer til renten, som Kommissionen skal betale for at fremskaffe lånene. Derudover betaler Irland gebyrer og andre omkostninger forbundet med finansieringen.

² Link til forslag om midlertidig støtte til Irland under SURE fremsat 16. november 2020: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TEXT/PDF/?uri=COM:2020:754:FIN&rid=1>

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er ikke medlovgiver på SURE-forordningen eller forslag til implementerende retsakter.

Rådet skal orientere Europa-Parlamentet om konkrete beslutninger om finansiel assistance til EU-lande.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser (herunder konsekvenser for regioner og kommuner)

Forslag om implementerende retsakter har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser. SURE-forordningen beror på garantistillelse, hvor der ikke på forhånd er en forventning om aktivering af garantien og tab heraf, og har ikke i sig selv direkte statsfinansielle konsekvenser. Hvis modtagerlande ikke tilbagebetaler deres lån under SURE, og garantien aktiveres og statslige midler ikke tilbagebetales, vil garanti-stillelsen have negative statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslag om implementerende retsakter har ikke i sig selv samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser. SURE-forordningen kan have positive samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser i andre EU-lande og styrke det indre marked i sin helhed, hvilket kan have positive afsmittende effekter i Danmark.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdning

Der ventes at være opbakning fra EU-landene til forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tilslutte sig den enighed om SURE-lån til Irland, der kan opnås på grundlag af Kommissionens forslag.

Grundlæggende er det positivt for Danmark, at økonomierne i de øvrige EU-lande kommer bedst muligt ud af krisen. Lånene ventes overordnet at bidrage til stabilitet og til at mindske de økonomiske konsekvenser af den aktuelle krise i Irland.

Regeringen har i forhandlingerne om SURE-forordningen arbejdet for danske interesser iht. Europaudvalgets mandat af 6. april 2020. I den forbindelse har regeringen sikret, at det lægges til grund, at EU-lande, som modtager den finansielle assistance, respekterer EU's grundlæggende rettigheder, som også omfatter enhver form for diskrimination.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget til SURE-forordning er forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 6. april forud for udvidet eurogruppe 7. april 2020 og til orientering 19. maj forud for ECOFIN 19. maj 2020.

Derudover er tidligere forslag til implementerende retsakter under SURE forelagt Folketingets Europaudvalg skriftligt 17. september 2020 og 22. oktober 2020.

Bilag 1 – EU-lande tildelt lån under SURE

Tabel 1
EU-lande tildelt lån under SURE

Land	Beløb (mia. euro)	Kommissionens forslag	Rådets godkendelse
Belgien	7,80	24. august 2020	25. september 2020
Bulgarien	0,51	24. august 2020	25. september 2020
Cypern	0,48	24. august 2020	25. september 2020
Grækenland	2,73	24. august 2020	25. september 2020
Italien	27,44	24. august 2020	25. september 2020
Kroatien	1,02	24. august 2020	25. september 2020
Letland	0,19	24. august 2020	25. september 2020
Litauen	0,60	24. august 2020	25. september 2020
Malta	0,24	24. august 2020	25. september 2020
Polen	11,24	24. august 2020	25. september 2020
Portugal	5,93	25. august 2020	25. september 2020
Rumænien	4,10	24. august 2020	25. september 2020
Slovakiet	0,63	24. august 2020	25. september 2020
Slovenien	1,11	24. august 2020	25. september 2020
Spanien	21,32	24. august 2020	25. september 2020
Tjekkiet	2,00	24. august 2020	25. september 2020
Ungarn	0,50	7. oktober 2020	23. oktober 2020
Irland	2,47	16. november 2020	Udestår
I alt	90,34	-	-

Kilde: Kommissionen og Rådet.